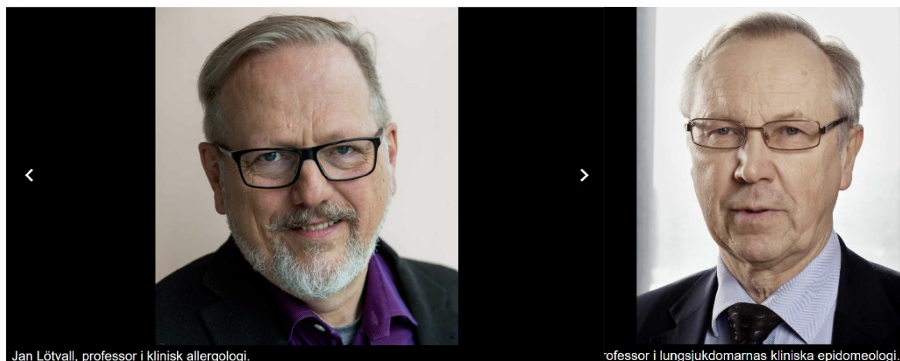

Fyra krafttag som kan stoppa corona i maj

CORONAVIRUSET Publicerad 26 mar 2020 kl 16.11

erad 26 mar 2020 kl 16.11

Expressen

26 mars, 2020

Vi måste hitta en väg tillbaka till ett fungerande samhälle, och det måste gå fort. Vi föreslår flera åtgärder för att ta Sverige vinnande ur coronakrisen redan i maj:

Stäng skolorna, masstesta människor, feberscanna alla arbetsplatser och håll fysisk distans. Användning av munskydd bör införas även här, skriver professorerna Jan Lötvald och Bo Lundbäck.

Debatt

Dela

Kopiera länk

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna i texten.

DEBATT. Världen har överväldigats av det smittsamma och dödliga viruset sars-cov-2, som orsakar covid-19. Dödligheten är minst 10 gånger högre än vanliga influensan, och skolor och företag har stängt för att minska spridning. Effekterna på ekonomin är ödesdiga, och Sveriges näringsliv och offentliga sektor går på knäna. Vi håller med statsministern och regeringen om att samling nu är viktigt, men fler åtgärder behövs för att snabbt ta oss segrande ur coronakrisen.

I Kina stoppades spridning genom isolering av infekterade, utgångsförbud utom för apoteksbesök och matköp samt omfattande hygienåtgärder, inklusive munskydd. Från den 23 januari till 23 februari minskades spridning till nära noll, och restriktioner i Wuhan tas nu bort. Det tog en månad att stoppa covid-19 i Kina.

Sydkorea testade, testade och testade

I Syd Korea genomfördes omfattande testning av alla individer med minsta luftvägssymtom. 350 000 tester har tagits, och 9 000 fall har identifierats, men med ett kontinuerligt väl fungerande samhälle. Social distansering,

testning och användning av munskydd på kontor och offentliga platser har varit effektivt. Det tog en månad att minska smittspridningen i Sydkorea.

Den lilla staden Vò i Italien hade 28 februari 70 covid-19-sjuka. Testning av alla invånare genomfördes, med strikt karantän av smittade och deras kontakter. Fyra veckor senare var 90 procent av smittspridningen borta. Det tog en månad att stoppa covid-19 i staden Vò.

Fyra åtgärder för Sverige

Enligt vissa beräkningar kan ca 100 000 svenskar snart vara smittade av sars-cov-2. Intensivvården belastas till sitt yttersta, och samhällsekonomin är mycket ansträngd. Sverige måste hitta en väg tillbaka till ett fungerande samhälle, och det måste gå fort.

Vi föreslår fyra åtgärder för att ta Sverige vinnande ur coronakrisen:

1) Stäng omedelbart alla skolor och förskolor, förutom för barn till föräldrar som har viktiga samhällsroller. Barn blir oftast inte lika sjuka som vuxna, men kan bära och sprida smitta.

2) Skapa snabbt en infrastruktur för omfattande testning av sars-cov-2. Provkits för viruset är kostsamma, men enkla. Sjukvård, näringsliv och universitet kan tillsammans se till att detta genomförs, och kreativa sätt för att förbättra testningen ska utvecklas.

3) Feberscanna på alla arbetsplatser, skolor och andra offentliga platser. Feber och/eller hosta får inte förekomma i dessa miljöer, och måste omedelbart följas upp med isolering och provtagning.

4) Fysisk distansering mellan människor måste fortsätta under lång tid. Vi får inte skaka hand eller kramas när vi hälsar på varandra. Alla möten hålls med ett fysiskt avstånd på ca två meter mellan individer. Användning av munskydd på arbetsplatser och i kollektivtrafik har varit en del av framgång i Kina och Sydkorea, och bör införas även här. Munskydd minskar spridning från smittade till friska, och minskar risk för att peta sig i ansiktet. Fortsatt noggrann handtvätt och sprittvätt av händer är givetvis nödvändigt.

Dyr provtagning är billigare än alternativet

Sverige kan som Kina, Sydkorea och staden Vò i Italien stoppa spridningen av covid-19. Där har det tagit omkring en månad. Upprepad provtagning är absolut nödvändigt, och hjälper oss att snabbt komma tillbaka till ett fungerande samhälle. Provtagning är ett dyrt alternativ men att hålla samhället stängt under lång tid framöver är långt mycket dyrare.

Vår bedömning är att Sverige kan gå segrande ur striden mot covid-19 redan i maj månad, om vi omedelbart tar stora steg mot minskad smittspridning och koordinerad provtagning.

Av Jan Lötval

Professor i klinisk allergologi, Göteborgs universitet

Bo Lundbäck

Seniorprofessor i lungsjukdomarnas kliniska epidemiologi, Göteborgs universitet